WASHINGTON D C

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 274. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 24-го ЛИСТОПАДА 1951. No. 274. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 24, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ДЕНЬ ПОДЯКИ ПРОХОДИВ ПІД ЗНАКОМ МИРУ

За вістями, зібраними з цілої країни пресовими агенціями можна ствердити, що День Подяки пройшов в мирних настроях. Молитви по церквах відправлено, згідно з прокламацією президента, а в кожному домі, з якого пішов син чи дочка на Корейську війну або до інших військових відділів, згадувано з тугою відсутніх членів родини. Політичні вісті, як з Кореї, так і з Европи, давали підставу до мирного настрою в кожному домі. Деяке здивування викликали звідомлення, що віцепрезидент Албен В. Барклі опинився на самий День Подяки аж на корейськім воєннім терені, одначе за браком інших пояснень треба було прийняти вияснення самого віцепрезидента, що він поїхав туди як приватна людина.

Президент Труман, перебуваючи у морській базі в Кій Вест, на Фльориді, приймав у себе визначних гостей, між ін. голову Верховного Суду, Фреда М. Винсона, а це дало людям привід до здогадів, що там обговорювано можливість його кандидатури на президента Злучених Держав від Демократичної партії при найближчих виборах.

27 ранених — жертви залізничної катастрофі.

З нагоди свят кожного року буває багато нещасних випадків, одначе теперішнього року їх було менше, ніж минулого року. Від шостої години вечора в середу до шостої години вечора в четвер нараховано 81 осіб вбитих, звичайно в автомобілевих випадках. Великою катастрофою могло закінчитися зіткнення двох потягів, які виїхали з залізничої станції Гренд Сентрал у Ню Йорку в напрямі Стемфорду, Конн., одначе поки вони виїхали нагору з підземного тунелю, з невідомих досі причин вискочив з рейків один потяг і на нього наскочили вагони другого потягу. Це спричинило загальне потрясення серед близько тисяч подорожніх, одначе скінчилося тільки калітством 27 подорожніх, а з того тільки два випадки „критичні". Минулого року, напередодні свята, згинуло 78 під час залізничої катастрофи в Лонґ Айленд.

ДОСЯГНЕННЯ АЛІЯНТСЬКОЇ АВІЯЦІЇ В КОРЕЇ. Ген. Гойт Ванденберґ, шеф штабу американської авіяції, повернувшись з інспекційної поїздки до Кореї, відбув у Вашингтоні окрему пресову конференцію, на якій заявив, що „витворюється незвичайно серіозне положення", та що у зв'язку з цим обмірковується теж можливість вжиття атомової бомби в Кореї. На фото внизу під мапою Кореї подано цифри знищених аліянтською авіяцією ворожих льокомотив, вагонів, самоходів, мостів, вояків і літаків за час від серпня до кінця жовтня ц.р.

АЛІЯНТИ І ЧЕРВОНІ ПОГОДИЛИСЯ НА ЛІНІЮ ПЕРЕМИР'Я В КОРЕЇ

Панмунджом, Корея, 23. листопада. — Аліянтська і комуністична делегації на мирових переговорах погодились сьогодні рано „принципово" на встановлення тимчасової лінії перемир'я в Кореї. Порозуміння досягнено після півгодинних нарад й опісля дальшу конференцію відложено до сьогодні після полудня, щоб можна перевірити переклад аліянтських пропозицій, які комуністи принципово погодились вже після першого їх прочитання. Це порозуміння закінчувало б остаточно в цих переговорах „мертву точку", яка триває вже від чотирьох місяців та яка була головною формальною перешкодою в прогресі переговорів. Порозуміння в справі тимчасової демаркаційної лінії, що мала б бути встановлена на теперішній лінії фронту і яка на цій лінії залишалася б, якщоб всі інші передумови перемир'я були узгіднені впродовж найближчих 30 днів, дозволять обом делегаціям перейти до обговорення інших справ, зокрема обміну полонених та відповідних ґарантій, що агресія більше не повториться. Теперішнє порозуміння в справі демаркаційної лінії досягнено після кількаразової зміни початкової аліянтської пропозиції. Погодившись принципово на демаркаційну лінію, військові комітети обох делегацій почали негайно приготовляти мапу та спільно узгіднювати теперішню лінію фронту. У відповідь на аліянтську пропозицію, щоб тимчасова демаркаційна лінія була встановлена вже тепер,— так як того бажали собі комуністи, але із застереженням, що ця угода втратить свою силу, якщо впродовж найближчих 30 днів не будуть узгіднені інші передумови перемир'я, комуністи домагалися додати клявзулю, що аліянтські і комуністичні війська будуть віддалені від цієї лінії на два кілометри, створюючи в той спосіб широку на чотири кілометри демаркаційну лінію. Аліянти погодилися на це домагання, але додали до нього виразну клявзулю, що їх війська будуть відкликані від цієї лінії щойно після узгіднення інших передумов перемир'я.

ЗАХІДНІ МІНІСТРИ ПОГОДИЛИСЬ НА КОНТРАКТОВИЙ ДОГОВІР З НІМЕЧЧИНОЮ

Париж. — Міністри закордонних справ Злучених Держав, Британії і Франції погодились вчора на скасування окупаційного статуту та установи високих комісарів в Німеччині й на підписання з тою країною контрактового договору, що практично признаватиме Німеччині право повної суверенности. Порозуміння в цій справі досягнено на окремих нарадах керівників закордонної політики трьох західних держав, Ачесона, Ідена і Шумана, з німецьким канцлером і міністром закордонних справ в одній особі, д-ром Конрадом Аденауером. Головна мета договору, в справі якого вже від довшого часу велися переговори в столиці Західної Німеччини, місті Бонн, це „включити західно-німецьку федеральну республіку в европейську спільноту на базі рівности". Порозуміння міністрів закордонних справ мало б бути ще ратифіковане їхніми урядами. З тексту цього порозуміння виходить недвозначно, що за передумову нового контрактового мирового договору ставиться низку німецьких зобов'язань щодо повної участи в організації і підготові західної оборонної системи, зокрема щодо німецької участи в творенні европейської армії. Це створює досить складну процедуру та узалежнює договір від скомплікованих обставин, бо коли б — наприклад — французький парлямент відкинув пропозицію творення спільної европейської армії, участь в якій є передумовою німецького договору, тоді й сам договір був би завішений, бо не можна б виконати його передумов.

АТЛАНТІЙСЬКІ КРАЇНИ ЗА ДАЛЬШЕ ЗБІЛЬШЕННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ

Рим. — Шефи всіх штабів Атлантійського пакту, — які мають свої армії, підписали вчора угоду, на підставі якої їхні країни мали б зобов'язатися дальше збільшити свої збройні сили до кінця 1954 року. Угода мусить перейти ще свій звичайний шлях апробати Ради Атлантійського Пакту й урядами чи парляментами поодиноких країв. Нове порозуміння не відноситься тільки до Ісляндії, що не має своєї армії, та до Туреччини і Греції, членство яких в Атлантійському Пакті ще очікує своєї парляментарної ратифікації. Ця угода не відноситься теж до т. зв. „пляну Айзенгавера", що передбачує відповідне збільшення аліянтських збройних сил вже в 1952 році. Усі ці справи будуть предметом нарад зложеної з міністрів закордонних справ договірних країн Ради Північно-Атлантійського Пакту, яка вже сьогодні має почати свою конференцію.

СЕНАТОР ЗА ВИКЛЮЧЕННЯ ЧЕСЬКОГО ДЕЛЕГАТА ДО О.Н. З АМЕРИКИ

Вашингтон. — Сен. Герберт Р. О. Коннор зажадав від імени підкомісії внутрішньої безпеки, щоб департамент стейту заборонив поворот до Злучених Держав Ялі Старому, чехословацькому делегатові до Об'єднаних Націй і його дружині Ользі. Чеському делегатові закидають шпигунство. Сенатор заявив, що він має заприсяжене зізнання, в якому сказано, що Стари — це директор чеської шпигунської сітки в Празі, який приїхав до Злучених Держав як делеґат О. Н. для нагляду над персоналом чеського консуляту в Ню Йорку й інших членів та працівників чеської делеґації до О. Н. Стари і його жінка приїхали до Америки в серпні 1949 р. на місце д-ра Ервина Мунка, який, як чеський консул виконував ролю шпига. Стари перебуває тепер в Парижі на засіданні Генеральної Асамблеї О. Н. Д-р Мунк був приневолений забратися з Америки як „немила особа" в жовтні 1949 р., одначе вже в серпні того року приїхав сюди Стари. Сен. О. Коннор каже, що Стари ще ніколи не був у дипломатичній службі раніше і тільки перед виїздом до ЗДА його приділили до якогось дипломатичного бюра. Перед тим він відбув школу шпигунства і скритовбивства в Москві, після чого він випробував ці надбання в Чехії — твердив сенатор.

ГЕН. ВАНДЕНБЕРГ ПОГРОЖУЄ ВІЙНОЮ ПОЗА РІКУ ЯЛУ

Вашингтон. — Голова ген. штабу повітряних сил генерал Гойт С. Ванденберг, який недавно повернувся з відвідин корейського воєнного фронту, попередив, що повітряна війна може бути поширена поза ріку Ялу, якщо зірвуться переговори в справі перемир'я. „Вислід теперішніх переговорів — це ключ до вирішення, чи ми воюватимемо тільки на половину, як це діється тепер, чи підемо повною силою з повітря поза річку, де мають пристановище ворожі літаки в Манджурії"—сказав генерал. Якщо тепер переговори зірвуться, то стратегія повітряної війни мусить бути змінена. Ці думки виявив ген. Ванденберг у радіорозмові, відповідаючи на питання репортера з агенції „Ассошіейтед Прес". Він визнав, що нові досвіди дали повітряним силам нову тактичну зброю, яку можна буде використати проти ворога на полі боїв. Щодо керованих стрілен, то вони будуть готові аж за кілька років, заявив генерал.

МОСКВА ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ ВИЗВОЛЬНИМ РУХАМ

Москва. Совєтський уряд зголосив гострий протест проти американської допомоги визвольним рухам поневолених Москвою народів. Совєтський діючий заступник міністра закордонних справ, А. Громико, передав американському представникові в Москві гостру протестаційну ноту, обвинувачуючи американський уряд в порушенні угоди між Рузвельтом і Літвиновим з 1933 року, отже з часу дипломатичного визнання Америкою Совєтського Союзу. На підставі цього договору обидві країни зобов'язувалися недопускати до того, щоби особи або організації під їх контролею змагали „до насильної зміни політичного або соціяльного ладу в іншій країні". Теперішній совєтський протест відноситься головно до ста мільйонів долярів, призначених на допомогу визвольним рухом поневолених народів в т.зв. Акті Взаємної Безпеки, ухваленому Конгресом минулої сесії. Акт був ухвалений, як відомо, на базі резолюції репрезентанта Чарлса Керстена, республіканця з Висконсин, приготованої при видатній співпраці УККомітету. В совєтському протесті говориться, що приняття цього Акту „не можна вважати за будьщо інше, як тільки за агресивний акт, скерований на дальше заплутання відносин між Совєтським Союзом і Злученими Державами та на погіршення міжнародної ситуації". З Вашингтону повідомляють, що державний департамент назвав совєтський протест „безпідставним" заявляючи, що Акт Взаємної Безпеки в нічому не порушує угоди Рузвелт - Літвинов. При тій нагоді пригадується, що коли вже хто порушує цю угоду, то тільки Совєтський Союз своєю явною і підступною підривною роботою та своїми п'ятими колонами в Злучених Державах.

ІНДІЯ ВИДВИГНЕ НОВИЙ ПЛЯН ДЛЯ ЗАМИРЕННЯ СВІТУ

Ню Делгі, Індія. — Узглядюючи теперішні східно-західні суперечності, виявлені вже на сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй в Парижі, — індійський уряд задумує виступити з третім „компромісовим пляном замирення світу", що мав би бути „половиною дороги" між західніми і совєтськими пропозиціями. В індійському пляні передбачується три головні ступені на шляху до замирення, а саме: 1. Перемир'я в Кореї, 2. конференція великодержав для обговорення суперечностей, відповідно до їх важливости і 3. загальне роззброєння, включно з атомовою бомбою. Докладні інструкції щодо цього пляну мають бути переслані індійському представникові на сесії Генеральної Асамблеї в Парижі, сер Бенґалеві Рау, щоб їх з черги запропонувати на порядок нарад Асамблеї.

ФЛЬОТА ПЕРЕНОСИТЬ ШКОЛУ НА ЗАХІД

Аннаполіс, Мд. — Технічний відділ школи для випускників морської академії, заснований тут в 1909 р. закрито після 42 років його існування. Наступні кляси зійдуться 18 лютого 1952 р., одначе вони будуть сполучені з тактичним відділом школи в Монтрей, у Каліфорнії, у віддалі 3,000 миль від колишнього осідку школи. З перенесенням школи треба не тільки перевезти в нове місце кораблі й інші устаткування, але також 500 родин з одного побережжя на друге. Для перевозу велетенського матеріялу треба вжити кораблів, залізничих потягів і літаків та вантажних авт. Залізниці призначили 50 товарових вагонів для цієї меті.

● **Воєнний крейсер Нашвил,** 10,000 тонн, переданий на власність фльоти республіки Чіле в Південній Америці. Його переробили у варстатах фльоти в Филаделфії.

АМЕРИКА ВІДПОВІСТЬ СОВЄТАМ СВОЇМ КОНТРОБВИНУВАЧЕННЯМ

Вашингтон. — З уваги на совєтські обвинувачення в Об'єднаних Націях, наче б Злучені Держави асигнували сто мільйонів долярів на зорганізування підривних діянь в підсовєтських країнах, ламаючи умову з 1933 р., департамент стейту приготував ноту до Кремлю, в якій викаже, як Совєти робили різні проби для створення підривних організацій і для насильного перевороту американського уряду. Америка пригадує Совєтам на умову з Максимом Літвиновим, що вона визнає совєтський уряд на тій підставі, що жадна сторона не буде творити підривних організацій, ані змагати до знищення красвих установ та уряду. Це стосувалося також протирелігійної агітації, яку вели комуністи в ЗДА.

КОМУНІСТИ-ЗАЛІЗНИЧНИКИ У ПІДПІЛЛІ

Вашингтон, 22 листопада. — Серед залізничників—робітників і службовиків вагонів-ресторанів, пожвавилася організація комуністичного підпілля для передавання таємних вістей, як це виявив сен. Пат МекКарран, голова комісії внутрішньої безпеки, на підставі переслухання свідків. Три свідки, заявили, що члени юнії, що організує послугачів у вагонах-ресторанах, визнали, що вони організували комуністичні осередки серед службовиків і робітників, що працюють в харчових складах. У цій юнії зорганізовані в першу чергу робітники на залізницях Пенсилвенія, Ню Йорк Сентрал, Лігай Велі, і Ню Гейвен-Гартфорд. Комуністичні осередки цієї юнії сходилися в приватних домах в околиці Гарлем, у Ню Йорку. Вони обговорювали способи передачі інформацій з різних кінцевих залізничих станцій до західних і стояли в контакті з провідником юнії прибережних робітників у Каліфорнії, Гері Бриджесом, який викликає звичайно незаконні страйки моряків та докових робітників. Свідки зізнали, що між членами юнії є постійні кур'єри, які перевозять таємні комуністичні вісті зі сходу на захід і навпаки. Сен. МекКарран заявив, що комісія має намір повести рішучу боротьбу проти комуністичних впливів у робітничому русі.

В АМЕРИЦІ

● **Помер Максим Рибак, визначний член бр. св. Миколая від. 293 У.Н.Союзу і діяльний громадянин на Савт Брукліні.** Похорон з дому жалоби 190 15 вул. до церкви св. Миколая при 19 вул. відбудеться в понеділок, 26. листопада в год. 9 ранку.

● **Хоче замінити американського головного поштмайстра на француського** сен. Вилєм Лангер з Норт Дакоти. Він каже, що американський Джессі М. Доналдсон, не може зрівнятися з француським, який доручує пошту ще того самого дня в містах, якщо її вкинено не пізніше як в полудень.

● **Напередодні Дня Подяки** стукнув справжній мороз в Ню Йорку, бо термометр, Фаренгайта показував 25.4 ступні. Точка замерзання за Фаренгайтом 32 ступні.

● **Від 1 грудня подорожує на один цент** пиво в бляшаних коробках або у пляшках, що їх постачають додому. Таким способом виробники пива зможуть покрити свої кошти, хоч ціна пива обмежена Бюром Стабілізації цін.

● **Заборонили промовляти негритянському співакові Полові Робесонові** в місцевому коледжі в Ню Йорку. Комітет студентів і учителів заявив протест проти його виступу, бо тільки одне студентське товариство запросило його з промовою. Правильник університету вимагає підтримки двох товариств. Робесон відомий з своєї прокомуністичної політики.

ПОНАД 2,000 ЗГОЛОШЕНЬ НА НОВИЙ ТИЖНЕВИК „СВОБОДИ"

В попередньому числі „Свободи" проголошено вже 19-ту з черги листу зголошених замовлень на новий літературно-мистецький тижневик „Свободи", завершуючи цим загальну кількість зголошених цифрою 2,000. Тижневик мав би появитися від початку наступного року, якщо тільки загальна кількість зголошених наперед замовлень дасть Видавництву запоруку, що це нове видання можна буде фінансово вдержати та поставити на відповідному рівні. Кількість дотеперішніх зголошень, хоча ще не вистачальна для перевірення самого видавання тижневика, все ж таки є дуже відрадним явищем, а голоси та завваги, що їх висловлено при надісланні замовлень є дуже заохочуючі. Наплив зголошень продовжується. Це дає надію, що видавництво можна буде почати згідно з пляном, якщо тільки дальша частина нашого свідомого загалу піде за прикладом вже зголошених та поспішиться взяти участь в цьому нашому справжньому культурному референдумі, зголошуючи негайно теж своє замовлення на тижневик.

МОЖЛИВІСТЬ ЗВІЛЬНЕННЯ ЄП. СТЕПІНАЧА

Рим. Тут з поінформованих джерел повідомляють про можливість звільнення урядом маршала Тіта в Югославії засудженого свого часу на 16 років ув'язнення архиєпископа Альойзіюса Степаніча, що перебуває у в'язниці в Лєпоглаві. Архиєпископ Степаніч був засуджений 5 років тому, коли то Тіто ще жив у великій приязні з Кремлем. Звільнення архиєпископа Степаніча мало б бути черговим доказом зміни югославського відношення до Заходу, хоча для внутрішнього вжитку архиєпископ мав би бути звільнений „звичайним порядком" відбувши одну третю частину своєї кари. Після звільнення роля архиєпископа Степаніча мала б бути дуже обмежена, він мав би бути висланий до місцевости свого народження—Красіча, де йому були б привернені всі громадські права, але під умовою, що він не займатиметься політикою. Так само відомо, що уряд маршала Тіта після звільнення архиєпископа Степінача з в'язниці не визнає його за примаса католицької церкви в Югославії.

ПАПА ПІЙ ПРО СОТВОРЕННЯ СВІТУ

Рим. Папа Пій XII., промовляючи на зібранні Папської Академії Наук, потвердив католицьку доктрину, що світ, як неорганічна матерія у відрізненні від живої матерії, був сотворений з нічого вічно незмінним Богом. Папа твердив, що на підставі модерних наукових відкрить дату сотворення світу можна встановити на приблизно 5 до 10 більйонів років тому. Від хвилини сотворення відбувалася ступнева еволюція, у висліді якої постав світ такий, як він є сьогодні. В своїй теперішній промові Папа заторкнув виключно неорганічну матерію, не торкаючи цілком сотворення людини, про яке він говорив в своїй енцикліці минулого року та в якій він твердив, що християнська наука про походження людини недоконче мусить всецілої виключати теорію Дарвіна. Говорячи про сотворення неорганічного світу, Папа твердив, що „в протилежності до завансованих тверджень в минулому, правдива наука відкриває Бога в щораз більшій мірі — наче б Бог очікував за кожними дверима, що їх наука відкриває." До цієї промови Папа Пій приготовлявся від кількох місяців, нарадяючись з видатними теологами і вченими.

В СВІТІ

● **Аліянтські бомбардувальники** виконали знову ніщівний налет на одинокий комуністичний аеродром в Кореї, віддалений тільки дві милі від манджурського кордону на ріці Ялу. Теж на сухопутньому фронті, зокрема на його західній ділянці було деяке пожвавлення боїв.

● **Китайський націоналістичний** уряд на Формозі наказав виконати вирок смерти і розстріляти ген. Сун Це-вена, засудженого за шпигунство в користь комуністів.

● **До Відня наспіли** непотверджені ще повідомлення, що незнайомий американський літак, що пропав в дорозі з Німеччини до Югославії, був збитий над румунською територією.

● **Совєтський міністер** закордонних справ А. Вишинський, що перебуває тепер на сесії ОН в Парижі, запросив вчора генерального секретаря ОН Тріґве Лі на висвітлення кольорового фільму з Москви, перериваючи тим самим і без будь-якого вияснення одноричний совєтський бойкот Тріґве Лі.

● **В Лондоні офіційно** повідомлено, що прем'єр Винстон Черчил та три інші консервативні міністри вийдуть на відвідини до Вашингтону вже в дні 29 грудня кораблем „Квін Мері".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays, and holidays bv the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МІСІЯ ДЖ. Ф. КЕННАНА

Президент Труман потвердив попереднє повідомлення в пресі, що він задумує найменувати Джорджа Ф. Кеннана американським амбасадором до Москви, на місце теперішнього амбасадора адмірала Алена Г. Кірка, що вже від деякого часу не скривав свого бажання піти у відставку. Мр. Кеннан зі свого боку мав заявити, що він готов прийняти запропонований йому дипломатичний пост, хоча не скоріше як в травні наступного року. Ця вістка викликала зрозуміле заінтересування серед американського загалу й зокрема серед груп східно-европейського походження. Причиною того окремого заінтересування є однаково особа кандидата на амбасадора, як і пост, що він його мав би зайняти.

Джордж Ф. Кеннан має за собою вже велику дипломатичну карієру і він вважається серед американців одним з кращих знавців російських проблем. Вже в 1933 р. Мр. Кеннан їздив до Москви з Вільямом Т. Булітом, як той перегозорював справу дипломатичного визнання Совєтського Союзу Америкою. Від того часу Мр. Кеннан три рази з перервами займав різні пости в американській амбасаді в Москві в рр. від 1933 до 1947. Крім того, він був призначуваний на консулярні або дипломатичні пости в Швайцарії, Німеччині, Естонії, Латвії, Литві, Швеції, Чехословаччині, Австрії і в Портуґалії. Колишній державний секретар Джордж С. Маршал був найменував його першим головою т. зв. штабу політичного плянування в державному департаменті в 1947 р. Два роки пізніше Мр. Кеннан був найменований радником державного департаменту. Тепер Мр. Кеннан є на відпустці з державного посту, працюючи в Інституті Заавансованих Студій в Прінстон, Н. Дж., та як асистент Поля Г. Гофмана в Фундації Форда. Мр. Кеннан говорить плинно російською мовою.

Своє політичне кредо Мр. Кеннан виявив кілька разів, зокрема на початку цього року в статті „Америка і російська майбутність", надрукованій в журналі „Форейн Афферс". Правда, Мр. Кеннан рекомендує здержати російську експанцію, але він рівночасно був прихильником — так би мовити — лагіднішого тону у відношенні до Совєтів. Він теж вважає, що американська закордонна політика повинна бути дещо менше амбітна, ніж вона була в останніх роках, та що Америка, в змаганні до своєї мети, повинна більше покладатися на дипломатію.

Українцям, а зокрема американським українцям, Мр. Кеннан відомий з його дивного порівняння, яке він зробив між Україною в російській імперії та стейтом Пенсилвенією в Злучених Державах. Це порівняння було викликало справжню політичну бурю, що виявилася, між іншим, і в протесті Українського Конґресового Комітету. Це пригадує тепер теж Ню Йорк Таймс, коментуючи можливість найменування Мр. Кеннана амбасадором до Москви. В редакційній статті у виданні з 21-го листопада цей щоденник, який з помітним майже одушевленням прийняв вістку про можливість такого найменування, пригадує, що стаття з цим порівнянням „була викликала вогонь з боку тих, які вважають, що він недоцінює важливости сепаратизму меншин в Совєтському Союзі".

Порівняння становища України в російській імперії зі становищем Пенсилвенії в Злучених Державах, та ще й в заяві людини, яка входить за експерта в східно-европейських справах, може цілком оправдано призвести тільки до двох висновків, а саме, що: 1) автор такого порівняння або не є жадним експертом, за якого вважається, або 2) він є тенденційний та що ця тенденційність не йде ані по лінії американських ідеалів, ані американських політичних інтересів.

Призначення Мр. Кеннана на такий ключевий дипломатичний пост, як американська амбасада в Москві, мусить викликати в цих обставинах деяке затривоження, цілком зрозуміле і оправдане. Проте, це затривоження, про яке згадує в своєму коментарі й Н. И. Таймс, міг би легко розвіяти сам п. Кеннан відповідними вияснениями.

Немає жадних причин сумніватися, що Мр. Кеннан є добрим американцем, що він на новому відповідальному пості здійснюватиме американські ідеали та заступатиме інтереси Америки і вільного світу без будь-яких пересудів чи упереджень. Можна теж сподіватися, що в самій Москві, якщо вже не перед виїздом до неї, Мр. Кеннан зможе перевірити свій погляд на становище України в Совєтському Союзі та належно оцінити її дотеперішні змагання, як і її потенційну силу в змаганні цілого людства до волі і миру. Без того він навряд чи зможе виправдати те довір'я, яке виявив би йому президент Труман і американський нарід, ставлячи його на передову позицію в цьому змаганні до волі і миру.

Труднощі в закордонній політиці

Промова президента Трумана в Жіночому Краєвому Демократичному Клюбі у Вашинґтоні з осторогою на адресу його республіканських противників, що закордонна політика не повинна бути предметом критики перед виборами, як теж попередження, що Демократична партія дасть належну відсіч таким критикам, є тільки слабий відгомін безлічі труднощів, що їх зустрічає кожний державний муж у своїй відповідальній праці в теперішніх обставинах. Проте, така критика передбачається, як видно з дотеперішньої поведінки сен. Роберта А. Тефта, який, зголосивши свою кандидатуру на президента з рамені Республіканської партії, вже заздалегідь приготовив собі способи передвиборчої аґітації. Він написав книжку про хиби в закордонній політиці теперішнього демократичного уряду, одначе вже в день появи книжки мусів змінити свій погляд на деякі важливі справи. Це тільки вказує на нестійкість його власних переконань, якщо йдеться про способи ведення закордонної політики в сьогоднішніх змінливих часах.

Цього самого дня, коли проголошено зміст промови президента, прийшли вісті, що Франція нагло потребує додаткової фінансової допомоги і що треба буде вжити для її рятунку фондів, які Конґрес призначив на ширшу програму. Разом з вістями про несподіване погіршення фінансів у Франції почали нагло падати на біржі ціни на закордонні вартісні папери, зокрема англійські, після того як новий англійський прем'єр Вистон Черчил обняв владу. Падіння цін спричинилося до втрат на більйон долярів, а це мусіло захитати теж і фінансами Британії.

Перед від'їздом із столиці на „малі" зимові вакації до Флориди президент відбув конференцію з головним командувачем збройних сил країн Атлантійського Пакту ген. Двайтом Д. Айзенгавером. Щоденник „Ню Йорк Таймс" подав вістку свого вашинґтонського кореспондента Крока, що президент крім мілітарних справ, обговорював теж кандидатуру Айзенгавера на президента ЗДА. На диво, що мало хто звернув увагу на властиву ціль приїзду Айзенгавера, а зате преса широко розписалася про несуттєву під теперішній час справу, тобто майбутньої можливої кандидатури. Це вважається диверсією напередодні нарад Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, обраховану якраз на те, щоб відвернути увагу від закордонних справ, які, з американської точки зору, найшлися в критичнім стані.

Тепер приходять уже з Европи незакривані вісті, що Айзенгавер з'ясував президентові хиби і помилки в організуванні повної мілітарної сили країн Північно-Атлантійського Пакту і потребу відповідної зміни плянів. Европейські кореспонденти пишуть, що ці, помилки значні і що треба буде зміняти велетенські фінансові пляни, складені у Вашинґтоні для всебічної допомоги закордонним країнам.

На можливість таких змін натякає дипломатичний кореспондент Ню Йорк Таймсу Джеймс Рестон у своїй кореспонденції з Вашинґтону, виявляючи, що труднощі походять не від плянів, але від конечности змін у їх виконанні. Тому президент Труман не турбується закидами про недоцільність плянів, які обговорено прилюдно і які ухвалив Конґрес, а більше турбується він закидами про виконання програми.

Бо одно діло програма, а друге діло її виконання. Ведення закордонної політики завжди було подібне до ведення війни, в якій треба плянувати стратегію відповідно до потреб не тільки дня, але й години. Зокрема теперішня закордонна політика Злучених Держав мусить нагадувати війну, бо ж її навіть називають „холодною війною". Розвиток залежить не тільки від плянів Америки, але й від дій могутнього противника, який не визнає засад цивілізованого ведення війни, а творить собі свої засади і змінює їх відповідно до його потреби, щоб заскочити Америку і вільний світ. Крім того, у веденні закордонної політики Америка тепер не самостійна. Вона зв'язана різними явними є таємними договорами з своїми приятелями, або з країнами Атлантійського Пакту, а крім того засадами чартеру Об'єднаних Націй. Все це відбивається на способах ведення американських справ, хоч би тому, що Америка стала у проводі світу і мусить мати на увазі добро людства, а зокрема добро вільних народів, які вона заступає й обороняє. Це мабуть мав на увазі президент Труман, коли застеріг республіканців, що вони не виграють передвиборчої кампанії своїми закидами на промахи в закордонній політиці теперішньої адміністрації.

В. Т.

ДИКА НАПАСТЬ

Широке українське суспільство, головно галицьке, що не читає російської преси, дуже мало знає і може навіть не уявляє собі, як багато уваги уділяється йому — головно галичанам і в першу чергу — бандерівцям, в російській пресі, передовсім же в „Н. Р. Слові", що виходить у Ню Йорку.

„Пописується" тут під цим оглядом головно п. А. Дикий, що започав і ось уже третій місяць, можна сказати, очолює антиукраїнську кампанію.

Згідно з його „термінологією", усі самостійники — це люди, наснажені шовіністичною скажениною, вони проповідують фанатичну національну ненависть і плянують звірське винищення всіх неукраїнців на Україні.

„Вони" — це усі самостійники, а між ними на першому місці — галичани, вони — бандерівці. Від них, мовляв, натерпілись росіяни і східні українці, головно в таборах у Німеччині, де всю адміністрацію захопили в свої руки бандерівці. Тут, мовляв, усі небандерівці зазнали терору — національного, партійного, морального і матеріяльного.

Але, нарешті, таборові „терпіння" скінчились і всі зідхнули, опинившись у вільній Америці. Принаймні сподівались, що легко зідхнуть. „Між тим — пише „Дикий — не так воно сталось: надії завели. Українська С. Б. (бандерівська служба безпеки) має довгі руки. І навіть тут, у вільній Америці, ніхто не може себе почувати вільним від влади С. Б. Особливо ті, у яких документи не в порядку. А таких більшість, головно серед виходців з Великої України".

Всі українці тут „організовані", себто на обрахунку у аґентів С.Б. Всі покірно платять примусовий податок „на звільнення України"; податок, що обмежується не долярами, а десятками долярів на рік від особи. Збір цей, як висловлюються „на родінє", „добровільно-примусовий", — ніби, як державна позичка".

„Спробуй не дати! Мало хто й пробує, бо знає, чим це може скінчитись і знає, що С. Б. жартувати не любить! Добре, коли одкараскаєшся штовханами у „випадковій" бійці або двома-трьома вибитими зубами. А може бути й „нещасний випадок" на роботі, або, що найстрашніше, „розслідування з приводу точности документів". Таж кожний пам'ятає, як він давав присягу, що всі дані в документах відповідають дійсному стану речей. І знає дуже добре, що, у випадку, коли буде доведено, що він криво присягнув, він підлягає депортації. А довести це зможе С. Б".

„Становище склалось просто безвихідне. Ще гірше, ніж „кабальний запис" у древній Руси. Там хоч була надія, нащадивши грошей, відкупитись, а тут і цієї надії нема. І люди — терплять і мовчать. Платять ретельно Національний податок", передплачують різноманітні шовіністичні Самостійницькі видання, кричать „слава" тим, кого в душі проклинають. Зовсім, „як на родінє". А виходу нема"...

Ось так п. А. Дикий на восьми шпальтах „Нового Русского Слова" (15 лист. 51 р.) малює „траґічно-безвихідне" становище усіх несамостійників.

Розуміється, кожна нормальна людина знає, що все це абсолютна нісенітниця й хоробслива фантазія. Кожний знає, що справді по таборах у Німеччині було „засилля" галичан, — „засилля", основане перед усім на тому факті, що галичан у таборах було найбільше і з якої власне рації мали б там порядкувати п. п. Дикі. Припустім, що бандерівська молодь тут і там занадто захоплювалася „адмініструванням" і допускалася тих чи інших нетактів. Але ж це відбувалось між самими українцями, відбувалось на тлі певних ідеологічних і тактичних розходжень і п. п. Диких зовсім не торкалось.

Але ж усе це — давно минулось. З таборів Німеччини — більшість виїхала — виїхав — хто куди хотів і коли хотів. Розселились по усьому світі і по цілій Америці — де хто хотів, і живе собі кожний, як хоче і як йому подобається.

Але ось тут з'являється п. А. Дикий. Йому за всяку ціну треба розважити „східняків" і „галичан", а українських патріотів, що хочуть незалежности своєї країни, неодмінно представити перед російським суспільством, як насильників і „різунів". І п. А. Дикий старається. Пише несотворені речі про „бійки", „вибивання зубів", видирання податку і т. д.

Розуміється українське суспільство може з того сміятись, але п. А. Дикому на щось усе це потрібне.

Зрештою п. А. Дикий зраджує, на що це йому потрібне: „Особливо гостро помічається ця „ненормальність" (у стосунках між українцями й неукраїнцями — В. Т.) в останній час, у зв'язку із розвитком політичних подій взагалі і з полемікою по укр. питанню, зокрема".

Отож — з цього приводу треба шляхом неправди й провокації викликати й розбурхати ненависть між росіянами й українцями, між „східняками" й галичанами, розділити й розсварити українців, щоб будувати з ними „єдину неділиму".

Така проста логіка речей. Правда, по цій оказії п. А. Дикий підносить питання, щоб американська влада „леґалізувала" всі „неточності" в документах, зважаючи на мотиви, з яких це зроблено (щоб уникнути репатріяції).

Нічого проти того не можна заперечувати. Але ж все це подається під тим головним „сосом", що ті нещасні люди — власники таких документів — є під постійною загрозою „шантажу" з боку українців. (Стаття так і називається: „Шантаж прод'овжається"). Тих українців — додамо від себе, — які свого часу в таборах у Німеччині, власне, рятували всіма способами цих людей від репатріяції, — незалежно від національности, політичних поглядів і переконань, про що залишились цілі купи документів - меморіялів, протестів, телеграм.

Так представляється справа. Але п. Дикому треба „розділяти й панувати" і ось він знаходить „кореспондента", який так малює йому недавню маніфестацію америк.-українського Комітету у Филаделфії.

„Сиділи ми й слухали, як чорне називається білим, а біле чорним. Слухали це по-американськи й по українськи. Слухали, як кровожадний тюркско-татарський народ — росіяни, всі большевики і грабіжники, напали й окупували мирний демократичний народ — українців, що усі, як один антикомуністи й демократи — є, були й будуть.. Голосно аплодували". „І згадувалась „родіна", жовтневі урочистості, згадувались слова про „любимого" й про „веселе, щасливе життя". І тоді кричали й били браво. А що думали? Так і тепер, у вільній Америці. Тоді — страх і тепер — страх і кричав і бив браво. Там від МВД, а тут через оті прокляті „папери".

Так отже бачите.. Хтось когось „примушує" тут ходити на українські маніфестації, примушує слухати промови, вимагає „кричати", наказує аплодувати...

Воістину, не знаєш, чого тут більше: чи хоробливої фантазії, чи злої волі чи вирахованої далекосяглої провокації...

Микола Величківський.

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ РОБІТНИКИ В УКРАЇНІ

Московські большевики переводять шалену й брехливу аґітацію, нібито за часів совєтів сільськогосподарські робітники в Україні матеріяльно добре забезпечені. Отже ми розглянемо це питання.

За часів існування царської Росії економічний стан робітників в сільському господарстві України так в матеріяльному, як і в правному відношенні був значно гірший, ніж робітників промисловости. Фабрично-Заводська інспекція, що існувала за часів царату, свої функції не поширювала на робітників в сільському господарстві. Заробітна платня робітників в сільському господарстві була низька і ледве задовольняла найнеобхідніші потреби робітника та його родини. Треба мати на увазі, що потреби сільськогосподарського робітника в ті часи були порівнюючи досить низькі. За даними бюджетів дрібних господарств Полтавщини в середньому за роки 1912-1916 на денне утримання одного дорослого чоловіка в селі припадало 11,7 копійок. Коли вважати склад родини з 4-х осіб, то на один день на утримання цілої родини в селі витрачувалося до 48 копійок. Коли ми візьмемо платню що робітник в сільському господарстві, згідно з даними Полтавської бюджетової статистики, одержував в 1913 році за районами — пересічно 70,5 коп. на день, то виявляється, що у сіл.госп. робітника у ті часи залишалася невеличка решта, яка витрачалався на одяг, взуття і т. інше. Взагалі ж робітник в сільському господарстві України за царату приречений був на злиденне життя, ледве зводячи кінці з кінцями.

За часів панування большевиків, як говорять комуністи, совєтська влада є диктатура пролетаріяту, отже пануюча керівна роля в совєтській державі нібито належить робітничій клясі, а значить робітнича кляса, зокрема робітники в сільському господарстві мусіли б бути краще забезпечені, ніж за часів царату, коли вони провадили злиденне існування. Звернемося до совєтської статистики і прослідкуємо, яка заробітна платня робітників в сільському господарстві України за часів панування большевиків.

В період Нової Економічної політики, це ніби час економічного піднесення й добробуту в країні совєтського соціялізму, заробітна платня робітників в сільському господарсдві, себто в „Совхозах", до 1928 року включно хоча й підвищувалася, але ще не давала рівня заробітної платні таких же робітників в 1913 році. Пересічно у всій Україні за зазначений час заробітна платня сільськогосподарських робітників у відношенні до 1933 р. дорівнювалася 69,5%. Чи вистачало в цей період робітникам совхозу їхнього заробітку на прожиття?

Індекс прожитку, за даними совєтської ж статистики, на 1 січня 1929 року був 200,5, себто життя в порівнянні до 1913 року стало дорожче в два рази. Значить робітник в сільському господарсдві в часи, так званого розквіту совєтської економіки, часи „НЕПУ", заробляв 50% заробітку наймита в сільськогосподарському виробництві у поміщика в 1913 році. Отже виявляється, що робітник в сільському господарстві в цей період не міг навіть так злиденно жити, як жив нещасний наймит у поміщика в

(Закінчення на стор. 3.)

Микола Очерет.

ПАРТИЗАН

4)

Того ж таки року на початку серпня Партизан прибуває до Москви і там йому пропонують стати співробітником ГПУ. Партизан на цю пропозицію погоджується, але з умовою направити його вчитись до Київського Хеміко-Технологічного Інституту. Так Партизан вступив до вищої школи в рахунок місць заброньованих для ГПУ. В інституті всі студенти швидко довідались, що Партизан — сексот і тому всі трималися осторонь від нього, а понурий його вигляд та сліпе око ще більш відштовхували студентів. І з першого ж року навчання він зробився замкнутою, самотньою людиною. В кінці першого семестра київський відділ ГПУ викликав до себе Партизана і начальник почав обвинувачувати його в пасивності. „Ти поглянь! Кліщ написав двадцять доносів, Жаба десять, Гнида шість, а ти ні одного. Куди ж це годиться?"

„Самі в цьому винні! Послали мене на броню ГПУ, от зараз всі й узнали, що я сексот, — от і жахаються, от і говорять в моїй присутності лише про погоду. Думаю, що тепер з мене користи для вас не буде, але коли дасте мені закінчити інститут, може я й буду вам корисний". Начальник подивився на його вигляд, подивився на його одно око, безнадійно махнув рукою і промовив: „Опудало ти, а не сексот! Ну, кончай інститут, а там відно будет!" З того часу Партизана аж п'ять років ніхто не викликав до ГПУ.

⁂

Партизан учився на стипендію ГПУ, тому був цілком забезпечений матеріяльно і, коли в 1933 році буяв навколо голод, він його не відчував. Якось ранком, у лютому місяці, він ішов до Інституту і побачив, що спереду його йде якась студентка і якось чудно коливається на боки. Увійшовши у парк, студентка повернула в бічну алею і сіла на лавочку, вкриту снігом. Партизан звернув у ту ж алею і, проходячи коло студентки, побачив, що вона сидить, мов одубіла, а по худому обличчі невпинно текли сльози.

„Ти чого це розрюмсалась?" — спитав Партизан, спиняючись коло неї.

„Їсти хочу, третій день вже нічого не їм!" — сумно, мов про себе, промовила дівчина. Партизан вийняв з свого портфелю пакунок із їжею, вийняв талони на обід до студентської їдальні на цілий місяць, які він лише вчора одержав, порився в кишені, вийняв звідтіля два папірці по червінцю кожний і, вклавши їх в талони, промовив: „Тут тобі покищо хватить, а там якось ще роздобудемо!" Поклавши все це на коліна дівчині, не оглядаючись, пішов він до інституту. Через тиждень, ідучи з інституту тією ж алеєю, він знову побачив ту ж дівчину, яка видно, його чекала на лавочці. Але не встиг він ще підійти до неї, як дівчина раптом підвелась і заступила йому дорогу.

„Ти сексот?" — спитала дівчина, дивлячись йому прямо у вічі.

„Так! — відповів Партизан! — Може плюнеш в обличчя?"

Дівчина густо почервоніла, швидко повернулась і пішла геть.

Партизан дивився їй у слід і, коли вона зникла, важко повернувся і пішов знову до лябораторії інституту. Цього вечора Партизан працював, аж поки сторож не прийшов замикати на ніч лябораторію. В кінці місяця Партизан проходив через відділ кількісної аналізи в лябораторії і побачив за столом дівчину, що її він зустрічав у паркові. Дівчина тримала пробірку з якоюсь речовиною і щось викреслювала у своєму зшиткові.

„А що, як?" — кинув Партизан дівчині.

„Два рази вже показувала результати ляборантові, а він усе крутить головою, каже: не так!" — відповіла дівчина.

Партизан мовчки взяв пробірку, глянув на світло через речовину, понюхав її, ще раз глянув на речовину, далі капнув на долоню, подивився, розтер краплю пальцем, дунув на слід від речовини на долоні, ще раз подивився на долоню і продиктував дівчині цифри кількісного складу частин речовини. Поки дівчина записувала, він вийняв з кишені талони на обід і, поклавши їх коло дівчини, хутко пішов геть.

В інституті Партизан не зустрічав дівчини, бо він був на третьому курсі і слухав лекції на другому поверсі правого крила, а вона була на першому курсі і слухала лекції в лівому крилі першого поверху. Зате в лябораторії він увесь час намагався побачити її та, певно, вона працювала тут не часто, бо Партизан туже рідко її помічав, але більше до неї не підходив. Тільки в кінці місяця приносив і мовчки клав біля неї талони в їдальню та гроші на оплату приміщення. Тож і в кінці квітня він підійшов до неї і, поклавши талони, повернувсь, щоб іти геть.

„Може ти скажеш, який тут склад?" — промовила дівчина простягаючи пробірку. Партизан подивився через рідину на світло, понюхав, далі вмочив палець і попробував на язик.

„Так! Дивись, що в тебе записано, а я буду диктувати і, коли в тебе записано так, як я скажу, можеш нести ляборантові".

Партизан називав речовини, а дівчина ставила хрестики на своїх записках. Партизан закінчив, дівчина скочила, крикнула: „Так!" і побігла до ляборанта. Партизан дивився на порожнє місце, на свої талони з грішми, посміхнувся і пішов з лябораторії.

В середині травня, ранком, коли Партизан ішов на лекції, його знову перестріла в алеї парку дівчина і, заступивши дорогу, промовила:

„Сьогодні ти далі не підеш, а сядеш тут коло мене і розкажеш мені, як ти став сексотом!"

Партизан глянув у карі очі дівчини з довгими чорними віями, з густими чорними бровами, таке рідне, близьке, українське обличчя і здавалось йому, що це питання ставить йому не дівчина, а голодна, скривджена його батьківщина, тому він сів на лавку і розказав усе про себе. Він так уважно слідкував за своїм оповіданням, так стежив, щоб передати усе правдиво, що зовсім забув про дівчину. Він говорив поволі, обмірковуючи кожен вислів, наче розмовляючи сам із своєю душею і, коли закінчив, то почув на своєму плечі голову дівчини і, повернувшись, побачив рясні сльози, що котились з очей. Партизан взяв обома руками дівчину за голову, притулив до своїх грудей і промовив:

„Тепер ти не плюнеш мені в обличчя!"

І тут перший раз в житті з єдиного ока Партизана викотилась сльоза й упала на щоку дівчині.

(Продовження буде).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Алентавн, Па.

Осінній сезон громадської праці в нашій громаді розпочали ми представленням п. н. „Данило Чарівник", що було відігране силами аматорів нашої старої іміграції в неділю, 30 вересня ц. р. Проводив наш дяковчитель Гр. Лозинський. Участь брали у відіграні: Анна Войтович, Олекса Попик, Григорій Лозинський, Дмитро Гулич, Володимир Трухан і всі добре вив'язалися зі своїх роль. Ця превесела комедія викликала бурю сміху серед учасників, що вщерть заповнили велику залю парафії. Відрадне явище, що приявними були українці Алентавна без різниці віровизнання і політичних наставлень. — Чистий дохід $103, призначений на місцеві громадські потреби.

В неділю, 21 жовтня ц. р. в нашій парафіяльній залі відіграли молоді іміґранти, під мистецьким керуванням п. Ф. Капітана, виставу з побуту УПА п. н. **За Рідний Край.** До глибини зворушуючі сцени мечтів боротьби наших геройських хлопців і дівчат за волю Рідної Землі, жорстокі розправи польських і большевицьких наїзників над безборонним населенням, самопосвята українського місцевого населення й його безмежна жертва і допомога в нерівній, але геройській боротьбі Західньої Української Землі, героїчний рейд відділів УПА — діти і батьки разом! — все це так захоплювало приявних гостей, що не раз-не двічі чути було голосне плачі їх. — Треба признати на цьому місці, що всі аматори, між якими були й члени УПА, грали чудово, з повним захопленням і відчуттям своїх роль. — Заля була так переповнена, що багатьом особам прийшлося завернутися до дому через брак місця. — **Чистий дохід $150, призначений для акції УПА.**

В суботу, дня 27 жовтня ц. р., давала наша Громада Осінній Баль для своїх членів. Всі приявні гарно забавилися і співали українські пісні. **Чистий дохід $84 припав на церковні потреби.**

В неділю, дня 11 листопада ц. р. наша громада улаштувала спільними силами всіх українців Алентавна ВЕЛИЧАВЕ ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО, яке відкрив наш о. парох прот. д-р Володимир Левицький. Злучені хори: мішаний під керуванням Гр. Лозинського і чоловічий під керув. П. Гентиша відспівали амер. й наш гимни. Опісля мішаний — пісні: Ой у городі, Коби скорше з гір Карпат, жіночий — Журавлі, а чоловічий — За Рідний Край, Гей степами, Я сьогодні від вас від'їжджаю, — все це було прекрасно виконано збірними силами усіх українців Алентавна. Реферат, повний гарного й актуального змісту, виголосив молодий іміґрант В. Стасів. Фортепіянові дві точки відіграла Галина Рошко майстерно: Закувала та сива зазуля і Запорозький Марш. Ритмічні вправи до стрілецьких пісень вивели дівчатка-внучата старих іміґрантів: Анна Йонак, Іванка Лобуз, Петруся Сокальська і нова ім. Одарка Гентиш. Під керуванням п. Галини Левицької виконано пісні: Ой впав стрілець у край зруба; Видиш, брате мій; Боже, вислухай благання; Горіхове сіделечко — захоплюючо і гарно. Деклямації мали успіх серед усієї дітвори нашої Громади: усіх іміграцій. Була спільна пісня-рецитат дітей під проводом П. Гентиша і п. Гачкевичевої: Як з Бережан до кадри, а поміж іншими точками програми слідували такі деклямації: п. Галина Левицька: Листопадові Спомини; Любомир Гентиш: Осінні Спомини; Ольга Кацапир: Марш Січовиків; Анна Йонак: Молимось за Вас; Олег Левицький: З минулих днів; Іванка Лобуз: В Листопадову Ніч; Клим Гузар: 18-го року Листопад; Одарка Гентиш: З Листопадових Днів; Христя Гачкевич: Поклін Героям; Н. Гузар: Вояцькі Запитання; О. Карпяк: відому поему В. Сосюри: Любіть Україну; її сестричка Н. Карпяк: І в мене був свій Рідний Край, а на кінці найменший декляматор — 4-літний синок о. пароха Ігор Левицький: Рідна Мова. Цей і дістав найсильніші оплески публіки. Всі деклямації були бездоганно виголошені, а особливого підкреслення гостей рясними оплесками удостоїлася п. Г. Левицька й Н. Карпяк, що має особливий декляматорський талант. — Заля була битком наповнена. — **Чистий дохід у висоті $120 призначено на УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД.**

Громадянин

Дітройт, Міш.

Приходи і розходи імпрези ОбВУ.

ОбВУ в Америці, відділ у Дітройті, влаштувало під патронатом Федерації Ам. Українців ст. Мішіґен 16-го вересня в 25-ліття трагічної смерти сл. п. Гол. От. Симона Петлюри жалобну Академію, що вийшла дуже вдало і дала $641.49 прибутку.

Прибуток складається: з пожертв при дверях $236.44, збірка підчас Академії $397.40 і інше $7.65. По оплаченні розходів призначено: на пам'ятник на могилі сл. п. Гол. От. С. Петлюри — 100 дол., для розпорядимости вдови по сл. п. Гол. Отамані, п. Ольги Петлюри — 101.00 дол., даток на „Фонд ім. С. Петлюри" — 44.00 дол.

Пожертви склали по $5: Олександра Вень, Володимир Головчак, В. Грибик, Микола Горин, Василь Довгань, Іван Дячун, Микола Зайців, Євген Зубальський, Дмитро Лісовський, Василь Ковалишин, Іван Панчук, І. Рожак, Олександер Парнак, Володимир Сковрон. — По $3: Й. Куницький, В. і В. Лисий, Т. Пальчук, В. Соболь, В. Цимбаліст, П. Шатенко. — По $2: О. Антипів, Марія Вакаленко, С. Гельнер, А. Горбаль, С. Ґуран, І. Демків, І. і В. Іваницький, К. Качмар, А. Когут, Анна Корнелюк, С. Кунка, Дукінчуки, Т. Миськів, Нагайло, М. Репетовський, П. Семеґен, Б. Стеткевич, В. Петріна, Цісарук, Шашко, Шулики, С. Честух, Л. Чучман. — По $1: Р. Андрушків, В. Антонюк, І. Вебешко, Т. Верезюк, Іванна Білий, Олена Білоус, Білик, М. Відюк, Т. Вілоус, Г. Віжик, С. Воднар, І. Бойко, М. Бойчук, Борух, В. Бура, Марія Василенко, С. Василюк, І. Воляр, Т. Воляр, І. Вовенко, М. Вонкодан, Марія Волощук, В. Войтович, П. Гайда, В. Гізак, З. Гоїв, В. Дерак, І. Долинюк, В. Дорош, Д. Дубрівний, С. Дулька, М. Дуткевич, О. Дуткевич, М. Іваньчак, М. Івасишин, О. Йова, В. Задорожний, д-р А. Заплітний, Степанія Заплітня, Й. Зенчак, І. Кальнишенко, Р. Калитяк, І. Каралаш, О. Каранець, І. Карпій, О. Камінський, Ю. Ківаль, О. Кліщук, Анастазія Кмет, Марія Козак, М. Кончак, І. Косіковський, Анастазія Королишин, Й. Королишин, Т. Королишин, Т. Костюк, М. Кошів, Олена Крупяк, Евстафія Кузів, А. Кузьмик, С. Кузьмик, П. Куций, І. Кучапський, Д. Лазар, С. Левкут, Ф. Липецький, Х. Лисенко, О. Лободоцький, О. Лободоцький, Б. Малинівський, А. Маланин, Марія Малинович, І. Мартинюк, І. Мироник, І. Мудрейко, І. Мурга, М. Мухній, В. Несторович, Д. Несторович, В. Недзвецький, С. Нищик, М. Оглабяк, Степанія Оглабяк, І. Онуфрик, С. Орищин, М. Орлич, Ольга Панасенко, І. Панчак, І. Пасічний, І. Пашкевич, І. Петращук, Є. Пліхота, Й. Постоловський, М. Поляпський, О. Радиш, І. Розгін, А. Романенко, І. Рубашевський, В. Сабатюк, Д. Самар, К. Сеник, С. Сеник, П. Сеньків, Степанія Сеньків, В. Сербай, Т. Скальський, В. Скільський, М. Словський, Л. Соя, Г. Стеткевич, П. Сторожинський, С. Суровий, Стефанюк, Л. Тимошенко, І. Устименко, М. Топалів, Ф. Федоренко, В. Шкудор, Марія Чоботар, Є. Яворівський, Михайлина Яворівська, А. Яцюк.

Нечитких підписів на ковертах з жертвами і непідписаний коверт з жертвами не можемо оголосити. Не оголошуємо також пожертв нижче одного доляра!

Іван Білоус, голова
Євген Яворівський, секретар.

ЧЕРГОВА ДОПОВІДЬ В НТШ

Ню Йорк. — З Наукового Товариства ім. Шевченка повідомляють, що в приміщенні Т-ва при 50 Черч Ст., кімната ч. 252, відбудеться в суботу, 24-го листопада, о год. 6-ій веч. доповідь проф. Лева Шанковського з Филаделфії на тему: „Бібліографія українських підпільних видань в Україні в рр. 1945-1950". Доповідь буде ілюстрована показом відповідних друків і матеріялів.

ПЕРШИЙ КРАЄВИЙ З'ЇЗД ОДУМ В КАНАДІ

В днях 11-12 листопада ц. р., в місті Торонто відбувся Перший Краєвий З'їзд Об'єднання Української Демократичної Молоді в Канаді. Перед З'їздом стояли надзвичайно важливі завдання, як закінчення організаційного періоду діяльности ОДУМ в Канаді та статутарноправне ствердження Об'єднання, як української молодечої організації на терені цілої Канади.

На З'їзді були заступлені чотири філії ОДУМ в Канаді, а саме: Торонто, Гамільтон, Монтреаль і Вінніпеґ та декілька ініціятивних груп 25-ма уманатованими делегатами (один делегат від десятьох членів).

З'їзд відкрив Голова Тимчасової ГУ п. Горгота та передав дальше провадження З'їзду вибраній Президії. Після відчитання привітань, які наспіли від: УНЦР, ОДУМ в ЗДА, ДОБРУС, ОУРДП, СУЖЕРО, Робітничого Союзу та Пласту (ст. Торонто), З'їзд привітали особисто п. Улас Самчук, п. Семен Підгайний, п. Борис Мазурак та інші.

Відразу після того було обрано статутарну, номінаційну, резолюційну комісії та вислухано звіт уступаючого голови Тимчасової ГУ. Звіт Голови був побудований хронологічно за етапами розвитку ОДУМ в Канаді і давав всеобіймаючу картину дотеперішнього життя цієї організації. Після звіту вив'язалася дискусія, яка заторкнула справи співпраці українських молодечих організацій на терені Канади та поширення ОДУМ в східних провінціях.

Заповіджена на наступний день доповідь п. Гришка, яка мала започаткувати дальші наради, не відбулася, в наслідок технічних труднощів, які перешкодили прелегентові прибути до Канади. Тому дальші наради З'їзду в неділю започаткував п. Горгота програмовою доповіддю, в якій торкнувся основних діяльностевих проблем, які стоять перед ОДУМом в Канаді. Після доповіді вив'язалася дискусія, яка кристалізувала порушені в дискусіях попереднього дня проблеми. В першу чергу було заторкнуто і обговорено заходи, які зробив Пласт і ОДУМ в ділянці співпраці молодечих організацій.

Після дискусії, Президія запросила п. Ігоря Лисого, представника від ОДУМ в ЗДА на З'їзді, поінформувати учасників З'їзду про головніші проблеми, які стоять перед ОДУМ в ЗДА та інших країнах. В свойому слові п. І. Лисий звернув увагу на значіння централізації праці ОДУМ та посилення внутрішньо організаційної і самовиховної діяльности. Далі доповідач спинився над конкретними заходами, які треба було б зробити для посилення координації діяльности цілого ОДУМ та справами видавничими.

В дальшому тязі нарад був схвалений статут та обрано нові Головні Органи. До Головної Управи увійшли: Голова — М. Горгота, І-ий Заст. — Лобода, 2-ий Заст. — М. Онушенко, Секретар — В. Неліпа, Орг. Реф. — Д. Ткачук, Фінанс. Реф. — І. Дубилко, Преса — М. Литвин, Культ. Осв. — Б. Олександрів, Імпрезовий Реф. — Литвиненко.

До Головної Контрольної Комісії ввійшли: п. Тончій, С. Деманенко та І. Даниленко.

З'їзд вирішив створити Педагогічну Раду, до якої запропонував новообраній ГУ запросити українських церковних достойників та визначних громадських діячів. В запропонованій листі знаходимо такі імена, як: Улас Самчук, Семен Підгайний, п. Тарнавський та Петро Волиняк. Резолюції З'їзду були приняті оплесками. Відспіванням Національного Гимну З'їзд був скінчений.

О. Кучерявий

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ РОБІТНИКИ В УКРАЇНІ

(Закінчення зі сторони 2)

1913 році. В цей період сільсько-господарський робітник жив із своєю родиною за рахунок своїх мізерних заощаджень і продажу свого мізерного майна.

Від 1930 року починається період суцільної колективізації, коли селянин, за совєтською термінологією, **„мусів добровільно вступити до колхозу".** Від цього часу ціни на товар першої потреби надзвичайно зростають, а деякий товар і зовсім зникає із загального вжитку. В „совхозах" помічається плинність постійних і сезонових робітників. Проходять 1932-1933 роки — штучно утвореного голоду. Далі слідують 1937-1940-роки жахливого терору й катування ні в чому неповинних людей в застінках НКВД. В цей період робітників совхозу надзвичайно експлуатують. Урожайність по „совхозах" низька, а саме: з одного гектара середній урожай з усіх **зернових і зернобобових** в центнарах в 1937 році 10,4, в 1938 р. 9,1. в 1940 р. — 11,0. **Цукрові буряки** в 1937 р. — 171,4. 1938 р. — 160,3 і в 1940 році — 123,9. **Картопля** в 1937 році — 85,4, в 1938 році — 67,9 і в 1940 році — 57,9. Це дані урядової совєтської статистики, а насправді урожайність була ще далеко менша. По совхозах в тваринництві велика загибель худоби. Прогули та плинність робочої сили збільшується, і совєтська влада законом від 28 грудня 1938 року закріпачила робітників за совхозами. По совхозах почали збільшуватися випадки крадіжок, розтрат і псування матеріяльних цінностей, що теж є покажчик незадовільного матеріяльного забезпечення робітників.

Який же заробіток в цей період був робітника в сільському господарстві в порівнянні з заробітком такого ж робітника в 1913 році? Коли ми грошову місячну заробітну платню постійного робітника в поміщицькому сільсько-господарському виробництві — **12 рублів**, яку сільсько-господар. робітник отримував в 1913 році, переведемо на совєтські гроші за цінами 1939/40 р. (10 р. золотом — на ринку коштувало **380** рублів совєтськими грошима), — маємо **456 руб.** До цього ще треба додати **150 руб.** це в переводі на совєтські гроші вартість харчів, що одержував робітник-наймит у поміщика натурою на місяць, крім грошової оплати. Таким чином вся заробітна платня постійного робітника в поміщицькому господарстві в перерахованні на совєтські гроші за цінами 1939-40 рр. дорівнювалася **606 рублів** на місяць. А постійний робітник в совхозі в 1939 і 1940 роках на місяць одержував 190 рублів і ніякої натури не одержував. Отже постійний робітник сільсько - господарського виробництва в 1939 і 1940 роках отримував **31%** заробітку робітника в поміщицькому господарстві в 1913 році.

Але треба ще мати на увазі, що робітникові в совхозі на рік потрібні були одна пара чобіт, яка коштувала в 1913 році 3 рублі, а в 1940 році — 450 рублів і одне вбрання, що коштувало в 1913 році 7 рублів, а в 1940 році — 500 рублів, що разом дає суму 950 рублів. Коли до цієї суми додати вартість подорожчання білизни, верхнього одягу, а також вартість лагодження взуття та одягу, то без перебільшення, а навпаки із зменшенням слід додати суму на рік — 250 руб., що разом з попередньою сумаю дасть 1200 руб. на рік, а на один місяць 100 рублів. Таким чином місячна платня постійного робітника в поміщицькому господарстві в 1913 році в переводі на гроші 1939-40 років дорівнювалася не 606 рублям, а 706 **рублям.** Постійний робітник совхозу в 1939 і 1940 роках отримував **190 руб.** на місяць, що у відношенні до **суми 706** становить **26,9%.** Отже постійний робітник совхозу в 1940 році заробітної платні отримував лише 26,9% злиденного заробітку наймита-робітника в поміщицькому господарстві — це майже чверть злиденного заробітку колишнього наймита.

Теж і сезоновий робітник совхозу в 1940 році на місяць отримував 165 руб., що до місячного заробітку сезонового робітника в поміщицькому господарстві в 1913 р. в перерахованні на совєтські гроші 1940 року становить лише 23,50% —навіть менше, ніж чверть злиденного заробітку (13 руб. 37 коп. на царські гроші, отримував сезоновий робітник у поміщика) сезонового поміщицького робітника-наймита.

На сьогодні після 2-ої світової війни заробітна платня робітника „совхозу" номінально збільшена, але ціни на продукти харчування та промислові товари надзвичайно зросли, так, коли в 1940 році кілограм хліба коштував 90 копійок, то в 1948 році один кілограм хліба коштував 3 руб., а тепер 2 рублі. Сало свиняче в 1940 році коштувало один кілограм 25 руб., а сьогодні 60 руб. Цукор за державними цінами в 1940 році один кілограм — 5 руб. 20 копійок, а сьогодні 15 руб. Одна пара чобіт в 1940 році коштувала 450 руб., а тепер 700-800 рублів і більше. Селянське чоловіче вбрання в 1940 році коштувало 500 рублів, а тепер 1000-1200 і більше рублів. Отже реальна заробітна платня робітника совхозу після 2-ої світової війни не збільшилася, а навпаки зменшилася.

От так за сталінської диктатури іменем пролетаріяту совєтсько - комуністична влада експлуатує українського робітника в сільському господарстві.

„СУВОРОВСЬКІ ТРАДИЦІЇ"

Після ремонту, в Ізмаїлі знов відкрився музей О. В. Суворова. В музеї такі відділи: „Суворовські традиції в російській армії", „Росія XVIII віку", „Сталінська наука перемагати", „Великі будови комунізму", „Досягнення трудящих Ізмаїльщини", „Світові мир" і і. Музей поповнився „багатьма цінними рідкісними експонатами з часів Петра І., зокрема обмундируванням і зброєю".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ВІДГУКИ ДНЯ

НАРОДНІ ДОМИ

Їжджу оце в листопаді місяці з листопадовими проповідями по провінції і де не прийду — бачу: дивовижа, направду дивовижа. Містечко таке, що Ню Йорк його за пазуху сховав би, а свій Народний Дім має. А вже про церкву, то й говорити нічого. Така, наприклад, Ансонія — старокрайові Броди, а церква як собор. Аж дух запирає.

Та чи тільки Ансонія! По інших містах також. Може церкви не такі, але Народні Доми . . . А декуди і два, і три.

Стану я перед Народним Домом і сумно хитаю головою . . .

— Що? Не подобається вам?! — питають місцеві. — На більший, бачите, нас не стати, двістіп'ятдесят родин усього.

— Ні, — кажу, — я не тому хитаю головою, що малий, а тому, що ми в Ню Йорку такого не маємо.

— А був же в вас Народний Дім!?

— Та був, але кудись подівся. Я недавно приїхав, то ще не розвідав, куди саме . . .

Входжу до такого Народного Дому — всюди менш-більш той самий стиль: „бара" з додатками, себто: з залею, з бібліотекою, і ще з кількома кімнатами. Добре, що є „бара", бо підчас концерту є куди вихопитися, але зле, що всюди двері нещільно зачиняються. Через те програму „бари" краще на залі чути, як програму з естради. Бібліотечна кімната книжок має, щоправда, небагато, але місця на книжки є досить.

Та все таки Народні Доми стоять і гуртують наших людей . . .

Їжджу я по провінції. А вертаючись думаю: Чому то в нас, у митрополії світу, ні церков таких, ні Народного Дому (бодай такого!).

Вже щодо церков, то може й є рація. Пощо більшої, коли наш брат переважно тільки під церкву вчащає. Площа, і то велика, перед церквою здалась би, бо вірні дуже тиснуться . . . перечікуючи Богослуження. А й ті, що прасуються в церкві, як вийдуть, то теж хочуть годинку поговорити.

Зате щодо Народного Дому, то цього вже нічим оправдати не можна. Навіть тим, що кілька попередніх проб не вдалося.

Народного Дому в Ню Йорку треба, а дехто каже, що навіть дуже треба.

І щоб заля на концерти, і щоб друга на театральні вистави, і щоб кілька кімнат на товариства чи клюби . . .

Почав я думати, як би то нам, столичникам до Народного Дому дійти. Нема інакше, тільки загальними жертвами, а може й позикою.

Пішов я на пораду до знайомого.

А той аж за голову взявся.

— Знов, каже, нова драчка! Вже з Народним Фондом УКК досить мороки . . .

— А ви післали?

— Не в тому річ. Але що місяця листа мені посилають. А тепер ще Народний Дім . . .

Навіть балакати зі мною не хотів, так його це подратувало.

Але на другий день прийшов до мене і сам почав балачку на цю тему.

— Знаєте, я передумав справу Народного Дому. Це справді дуже пекуча потреба.

— І зложите даток?

— Я, знаєте, зголошуся на пропаґатора, збирача, чи щось подібного. Тоді хіба не будуть від мене вимагати датку . . .

Геніяльна ідея! Як бачу: всі нюйоркчани зголосяться на пропаґаторів чи збирачів, а я далі буду подивляти провінціяльні Народні Доми.

Галактіон Чіпка

ПРАЦЯ

ПОТРІБНО досвідчених ПОРТЕРІВ, вечірня праця в урядових будинках. Постійна праця, добра платня.

ACE CLEANING CO.,
307 — 5th Ave., near 31st St.,
Room 1414
New York, N. Y.

ЗНАЙДЕ ПРАЦЮ молода фахова кельнерка („вейтерка") в українському ресторані в Пасейку. Платня згідно з умовою. Бажаний досвід в праці в ресторані та деяке знання англійської мови. Зголошуватись особисто або письмово на адресу:

TOPS — RESTAURANT
222 Monroe Street
Passaic, N. J.

ПОТРІБНО молодої жінки до варення та домашньої праці. Спання в місці праці. Мусить вміти відібрати телефон.

Кличте:
HEnderson 5-7540

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВИНҐ"!

ДЕЛЕҐАТСЬКИЙ З'ЇЗД СУНД

В неділю 28 жовтня ц. р. у домівці ЛМКлюбу у Ню Йорку відбувся перший Делеґатський З'їзд Союзу Українських Національних Демократів (СУНД). Присутніх було рівно 50 осіб, делеґатів таких Відділів: Ню Йорк, Джерзі Сіті, Єлисабет, Нюарк, Трентон і Филаделфія. З дальше положених Відділів прислано привіти, зокрема від СУНД у Канаді, де є його три Відділи. Між присутніми були здебільша загально-відомі чільні громадські діячі, активні раніш в Україні і нині в українському житті в ЗДА. З'їздові проводив голова СУНД, д-р Кость Паньківський, який теж, разом із д-ром М. Шлимкевичем, складав звідомлення. Від Ревізійної Комісії складав звідомлення проф. Кабачків. З'їзд мав строго діловий характер і в тому дусі велася також дискусія. З'їзд ствердив передусім, що дотеперішній час існування організації — більше одного року — вповні виправдав її створення та головні напрямні принципи. Рішено і надалі підкреслювати вагу центральної організації, яка впливала б на скрайні ґрупи. Висловлено жаль, що не вдалося досі перевести на американсько-українському терені засади лучення груп, а не їх ділення, та що — покищо — новоприбулі діячі вважали за відповідне творити тут всі відповідники еміґраційних партій і груп. Висловлено переконання, що це явище переходове і що треба діяти по лінії консолідаційній. Зокрема дебатовано над становищем до УКК й одобрено в цій справі становище Гол. Управи та Президії, позитивне в принципі. Одобрено теж становище Управи і Президії у справі спору довкола б. Фонду Фрі Рашія (тепер Фонд Сх. Европи), та конкретні заходи, щоб цей спір злагіднити. Вибрано нову Гол. Управу з невеликими персональними змінами (радше доповнення) та прийнято резолюції, що будуть друковані в організаційному Бюлетені.

ПОМЕШКАННЯ

ДО ВИНАЙМУ окреме мешкання на 1 або 2 кімнати, з користуванням кухні та рефріджерейтором. Голоситися до:

255 HAVEN AVENUE,
Apt. 6 E.
NEW YORK, N. Y.

Їхати собвем A—Express до 175 вул. Пройти 2 блоки до річки Hudson. Приходити після 7-ої год. ввеч.

НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ машина до прання в доброму стані. Ціна $30.00. Власник мусить продати з браку місця. Голоситись на адресу:

MARY KACZALA
53 Green St., Apt. 12, Jersey City, N.J.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

РОЗШУКИ

Пошукую братів Андрія і Гриня МИЧАК, які працювали в Німеччині в 1943 р. Вістку прошу подати до:

ANASTAZIA ZUBAN
Queenstown, Md.

Петро Данилюк пошукує свойого друга Михайла Неморенка, який останньо перебував в Зальцбурґу, Австрія. Також пошукую своїх друзів з якими разом перебував в Німеччині, на Словаччині і в таборах в Австрії. Відомості прошу слати на адресу:

PETRO DANYLIUK
110 Granville Street,
Winnipeg, Man., Canada.

ПОШУКУЮ односельчан, як рівнож знайомих зі села Стратин, Галичина. Хотів би повести кореспонденцію.

DUBONOWYCZ WASYL
Y.M.C.A. Hostel
Irthlingborough, Northants
England.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697

Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лідуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів. — **Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 ввечорі. В неділі від 11 до 1 попол. Еґзамінація $3.00.**

Д-р М. МАЙЗЕЛЬ
лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, недуги нирок і сечового міхура, ніг та загальне ослаблення. Лічення застриками пеніціліни та інших лікарств. Аналіза крови, сечі і інших виділень. Аналіза крови для супружих дозволів.

107 E. 17th ST., NEW YORK CITY
коло 4-ої Евеню і Union Sq.

Години: Щодня від 10 рано до 1 попол., від 4—7 ввеч., в неділі від 11—1 попол.

ЕҐЗАМІНАЦІЯ $3,00.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (коло 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993

Внутрішні недуги. Flouroscony. X-Ray Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналізу крови для супружих дозволів.

Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 p.m. В неділі від 10-2 попол.

Д-р мед. ОЛЕКСАНДЕР Є У Ш К І В
приймає від год. 10—1 і 5—8 щоденно з вийнятком неділь.
Офіс: 64 E. 7th ST., NEW YORK, N.Y.
Тел.: ALgonquin 4-7133

Д-р Мед. СТЕПАН СТЕК приймає хворих — Понеділок, Середа, Четвер і П'ядниця від год. 4:30 до 8 попол. — У Вівторок від г. 9 рано до 1 і від 4:30 до 8 ввечорі. В Суботу від 9 рано до 3 пополудн. В неділі після умови. — Адреса: 150 East 3 St. N. Y. C. Tel: Or.3-2738.

Dr. J. DERUHA
128 EAST 86th ST., N. Y. C.
над станцією собв. Лексінґтон Ев.

Місце має осереднє положення, доступне з усіх боків.

Окремі ждальні для жінок.

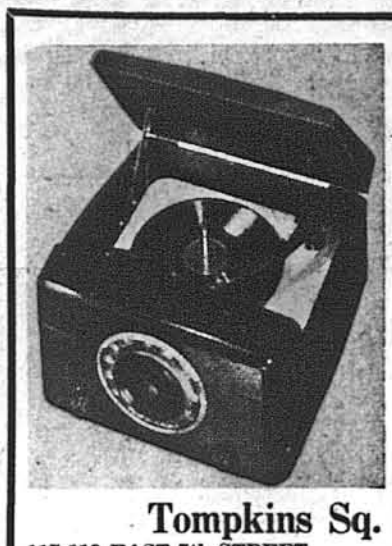
Ординує в будні дні: 10—2 і 4—9 год.

Особливу увагу звертає на недуги мужчин і жінок, неправильности й ослаблення. Якщо маєте які трудноші зі здоров'ям тіла або ума, порадьтеся мене з повним довір'ям. — Точні оглядини, включаючи й провірку крови, $3. ПОКІНЧИВ СТУДІЇ В ЕВРОПІ.

ПАЧКА МИСТЕЦЬКИХ РІЗДВЯНИХ КАРТОК за $1.00

Серія різдвяних карток мистця Проф. М. Бутовича — 12 штук враз з ковертами та оплатою пересилки — тільки за одного доляра.

Замовлення з належитістю слати:
Ukrainian Publishing Co., P. O. Box 235, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

69.95 Admiral

- РАДІЮ
- АВТОМАТИЧНИЙ ФОНОГРАФ з трьома швидкостями — грає всі платівки: 33-45-78 RPM

Даємо на сплати згідно з умовою.

Радія • Досвідчена Направка • Телевізії • Короткохвилеві

Tompkins Sq. Radio Co.
117-119 EAST 7th STREET NEW YORK 9, N. Y.
Phone: ORchard 4-5624

УКРАЇНСЬКИЙ БАЗАР

Продаємо всі товари по гуртовій і подрібній ціні.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ НА 1952 РІК

Релігійні і загальні календарі.
Ціна одного 40 центів.
12 за $4.00; 25 за $7.00;
50 за $12.00; 100 за $20.00

Календаріюм: Українсько-польський і російсько англійський.

РІЗДВ'ЯНІ КАРТКИ РЕЛІГІЙНІ
УКРАЇНСЬКІ, ПОЛЬСЬКІ І РОСІЙСЬКІ.
75 центів дозен.
50 карток $2.00; 100 за $3.50.
Спеціяльна ціна за 200 і 500.

ІМПОРТОВІ ХУСТКИ
З чистої 100% вовни — всі кольорові.
$3.00 — $4.00 — $5.00 кожна

ДЛЯ СВЯТ
Ми маємо опікану пшеницю, Мак, Мед, Гриби і Сафран. Також маємо великий запас Д.М.С. ниток до вишивання, різні взори, патенти, канви, панама. Скоро шліть замовлення разом з поштовим переказом, або чеком, щоб ви на час отримали товар. Замовлень на C.O.D. не принимаємо.

UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th ST.,
New York 9, N. Y.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

Українські підприємства м. Филаделфії є невідємною частиною нашої вартости та значіння. Тому піддержуймо їх!

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Трівка і гарна кухонна піч з поливаною глязурою, духавкою і годинником.Ізза солідного виконання це заощадження Вашої праці, грошей та прикраса кухні.

Це піч відомої марки: "CALORIC".

До набуття у відомій українській фірмі

ГОЛОВАТИЙ

America's Easiest Ranges to Keep Clean

Огляньте, а не пожалієте! Низька ціна, довгі сплати!

Адреса: 329 GIRARD AVE. PHILADELPHIA, PA. Телефон: ST. 4-2056.

Отсим повідомляємо Шановних Громадян Филаделфії, що з днем **6. жовтня 1951 р.** відкрили ми нову українську

КРАМНИЦЮ „НАДІЯ"
621 W. Columbia Ave., Phila, Pa.
(Ріг Маршал вул.)

В продажі свіже мясо, мясні вироби, дріб, різного роду маринати і всякі пікантні речі..

Ціни низькі — товар першоякісний і свіжий. — Обслуга фахова і солідна. — Прийдіть і переконайтесь.

С. Бернадин і С-ка.

Ґалянтерійна крамниця **„МОДА"**
862 N. Marshall Street
(напр. крам. О. Вережницького)

МАЄ ДО НАБУТТЯ: усякого роду жіноче й мужеське білля, суконки, ковдри, постелеве білля, спортові строї, робітничі вбрання, дрібні ґалянтерійні речі, рушники, трипки, фартухи і т. п. На зимовий сезон: тепле білля, светери! — Ціни ринкові, товар доброякісний у задов. виборі.

Не прогайнуйте нагоди зекономити важко запрацьовані Вами гроші, через закупи в укр. господарській станиці. **Відвідайте! — Переконайтесь!—Tel.: WA 2-6856**

Споживча крамниця **„ТОРГІВЛЯ"**
800 N. Marshall St., Phila. 23, Pa.
(ріг Brown)

Перепродує: 1. Споживчі товари. 2. Свіжу ярину і овочі. 3. Різні оселедці. 4. Халву на вагу і в пакетах. Товар конкуренційний.

І. Антоняк і С-ка.

ШЕВСЬКА РОБІТНЯ
В. ЗАГАСАЙЛО—В. ЛАЦИК
512 W. Poplar Street

Виконуємо різного рода направки, приймаємо замовлення на нові роботи, а також ортопедичну обуву. Всі роботи виконуємо фахово, чесно, скоро і дешево.

Робітня відчинена кожного дня від 9-тої рано до 8-мої ввечорі.

Хто живе стало чи тимчасово у Филаделфії, нехай не забуває, що

Перша Споживча Крамниця **НОВАКІВСЬКА** (Mary's Grocery)
832 N. Marshall St., Philadelphia, Pa.
Телеф. MA 7-2486

1. Продає споживчі товари по найнижчих цінах. 2. При більших закупах доставляє товари безплатно до дому. 3. Своїм клієнтам вимінює чеки безкоштовно. 4. Перевозить вантажі із залізничої стації та при змінах помешкання. 5. Висилає пачки у різні країни поза межами ЗДА. 6. Допомагає при одержанні дозволу на їзду (Драйвер Лайсенс). — Дешевий товар — солідна обслуга!

Заходьте та переконайтесь!

СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ „МЕТА"
при 1652 N. 7th St., між Oxford та Columbia. Phone: ST. 7-2097

Там закупите товар по найнижчих цінах. Щоденно свіжі овочі та ярина, рівнож такі ж молочні і мясні вироби. Висилаємо споживчі товарі до країн поза Америкою. Міняємо чеки. Доставляємо товарі до дому. Обслуга скора, чемна та солідна!

Я. Бернадин—Я. Держко.

Важливе повідомлення!
В ЧЕТВЕР, 25. ЖОВТНЯ Б. Р. відкрилася
НОВА НАША ГОСПОДАРСЬКА СТАНИЦЯ, А ЦЕ: „КАРПАТИ" СПОЖИВЧИЙ БАЗАР
2400 W. Aspen St., Phila., Pa.
Телефон: ST 2-6944

Тут до набуття:
• Споживчі товари, свіже та в консервах мясо, солодощі, усякого рода печиво, маринати і тютюневі вироби. • Щоденно свіжа ярина. • Міняється чеки. • Товари доставляється по домах. • Висилається споживчі посилки в країни поза ЗДА. • Замовлення можна подавати телефонічно. — **Ціни низькі! Обслуга солідна! Відвідайте, а не пожалієте!**

Юрій Анпюк.

ПРАЛЬНЯ „ПРОМІНЬ"
при 933 N. 7th STREET, між Poplar and Girard Ave. (Окол. Френклину)

Приймає до хемічного чищення одежі різних якостей, прасує різні одежі, пере білля всіх видів (сорочки, простирала, обруси) і т. п. з найбільшою старанністю і відповідальністю. Фахово виконується направу одежі для жінок, чоловіків і дітей.

За телефонічним повідомленням WA 2-1474, чи за повідомленням поштівкою, авто до кожного приїде і всі бажання будуть для кожного полагоджені. Дні обїздів: Понеділок від год. 9. рано до 9. ввечорі. Інші дні, виключно суботи, від год. 8. рано до 4. пополудні. Користайте всі з послуг Пральні „ПРОМІНЬ", якої метою є в першій мірі не зиск, а задоволення своїх клієнтів. — Е. і М. Лукавські.

ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО КІРИК і С-КА
832 N. Marshall St. Телефон: MA. 7-2486

перевозить вантажі на близьку і далеку віддаль. Має до розпорядимости особові і тягарові авта. Фахова обслуга!

Усім відомо, що:

ФІРМА ГОЛОВАТИЙ

— це одинока українська крамниця, де можна набути товарі найкращих фірм, а це: меблі до спальні, їдальні та кухні. Машини до прання, ґазові й електричні печі, General Electric холодільні (рефриджерейтори)) та інше устаткування для прикраси Вашого культурного дому.

Ціни приступні, товар на довгі сплати.

Адреса: 329 W. GIRARD AVE., Phila. 23, Pa. Тел.: ST. 4-2056

Evergreen 3-4416—4450

Maple Coal & Coke Co.
Anthracite FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Deliveries to Brooklyn, Queens & Manhattan.

Українське підприємство
ФЕДЬКА КУДЛАК

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ.

GR. 7-8951

КУРСИ МЕХАНІКІВ КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ

Постараємося для Вас про еґзамін Лайсенсу. Наші учні дістають дипломи. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ і НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Зал. в 1916.

L. TYCHNIEWICZ, директор
Metropolitan Auto School
155 — 2nd Ave., близько 10th St.
NEW YORK CITY

ДУЖЕ ВАЖНА КНИЖОЧКА ЗДОРОВЛЯ, ДЛЯ ХОРИХ, ЯКІ ХОРУЮТЬ ДОВШІ РОКИ.

На ревматизм, катар, олцер у жолудку, біль під грудьми, перестуда, кашель, біль нирок, біль голови, недуга нервова, каміня в жолудку, каміня жовчове, біль міхура, недуга шкірна і інші недуги. Хорі знайдуть полекшу.

Пишіть по безплатну книжечку здоровля.

Адресуйте:
BRADLEY HERB
Box 224, Cooper Station
New York 3. N. Y.

ОРХЕСТРА

На різні оказії слухайте її по радіо через награні (POLO) платівки.

Орхестра має від 3 до 10 музикантів і грає американські і красві танці.

Орхестра напевно задоволить всіх гостей, бо має понад 15 літний досвід.

STEVE CHELAK
1229 VICTOR AVE., UNION, N. J.
Tel.: Unionville 2-4033

Перевози місцеві - - - - Далекобіжні
УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

УВАГА! — ГРОМАДЯНИ!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE
NEW YORK, N. Y.
має на складі власного виробу

ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ
в найновіших фасонах.
у нас куплені капелюхи приймаємо до перерібки.
Дальше, пригадуємо, що маємо відділ
МУЖЕСЬКОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ а саме:

першої якости сорочки, спортові сорочки, піжами, знаної марки: "Jayson" і "Fruit of the Loom".

ПРОСИМО ЗАЙТИ І ПЕРЕКОНАТИСЬ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІЯЛЬНУ ТА НИЗЬКУ ФАБРИЧНУ ЦІНУ!

Говоримо по українськи.

Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM). ОТВОРЕНО ЩОДЕННО ДО 8:30 веч., в П'ЯТНИЦІ і СУБОТИ до 10:00

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
між 2-ою а 3-ою Евеню.

МУЗИКА І ПІСНЯ РОЗВЕСЕЛИТЬ ВАШ ДІМ

БУДЬТЕ ГОТОВІ ПРИВІТАТИ СВОЇХ ЗНАЙОМИХ ПРЕКРАСНОЮ МУЗИКОЮ

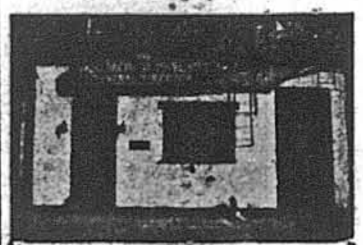
ЗАМОВЛЯЙТЕ ДЛЯ СЕБЕ, А ТАКОЖ ЗРОБІТЬ СВЯТОЧНИЙ ПОДАРУНОК СВОЇМ ЗНАЙОМИМ. МАЄМО ПРЕКРАСНІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ.

1 Ой закувала та сива зозуля
Почаївська Мати
2 Там на річці на Йордані
Де святі засідають кругом
3 Вперед
Пісня про Нечая
4 Щасть Бог Америку
В горах грім гуде
5 Прийде ще час
Чи справді
6 Гей-го
Було не тужити
7 О мої заручини
О мої заручини
8 Катерина
Очерет лугом гуде
9 Запорожець за Дунаєм
(Дует „Одарки і Карася")
10 Ой в сусіди моя жінка
Світить місяць
11 Ти моє сонечко
Чого ти тікаєш?
12 Лучше було, лучше було не любить
Я втікла за кращим життям
14 Всі луки оживають
Дівоча відмова
15 Як піду з кіньми на ніч
Мій бистрий коню
16 Соловейко не співає
Козацька шумка
17 Стояла на веранді
Ти моя люба
18 Ой у полі вітер віє
Питається мати сина
3056 Реве та стогне Дніпр широкий,
Заповіт. Червоноармійський ансамбль.
3057 Ох, лопнув обруч,
Коло млина, Український хор.
3060 Засвистали козаченьки
Гречаники. С. Паторжинський з хором.
3064 Вийшли в поле косарі,
Ой п'є Байда. С. Паторжинський.
3069 Пряла дівка лен,
Ой летіла горлиця, Український хор.
3075 Від Києва до Лубень,
Ой не світи місяченьку.
3082 Верховино,
Із сліз моїх.
3099 Славні молодці,
Чом, чом не прийшов, сольо Петрусенко.
3100 За тебе Україно,
Гей ну хлопці до зброї.
2101 За Сибіром сонце сходить,
Гомін, гомін по діброві.
3102 Ой, джеґуни, джеґуни,
Спать мені хочеться.
3104 Ой ти місяцю зоре,
Та не журн мене мая мати, М. Гришко.
3101 Чуєш, брате мій,
Ой у лузі червона калина, „Сурма".
3116 Ой гоп, ти-ни-ни,
І хліб пекти і теляти йти.
3117 Ой, не шуми луже,
Ой я нещасний. І. Козловський.
3120 Ой видно село,
Український танець, Львівський хор.
3121 Баламути,
Стукалка.
3122 Дівчинонька по гриби ходила,
Дивлюсь я на небо.
3122 Тепер я турок, не козак,
Ой щось дуже загулявся.
3130 Розпрягайте хлопці коні,
Гей нумо хлопці.
3131 Зелений кудрявчик,
Ой зза гори туман налягає.
3132 Від Бережан до Кадри,
Казав мені батько.
3133 Я сьогодні від вас виїжджаю,
Зелений гай.
3134 Ой там під лісом,
Гей степами, оркестра Бандуристів.
3135 Цвила, цвила калинонька,
Пливе човен, оркестра Бандуристів.
3137 Коли розлучаються двоє,
Де ти бродиш моя доле.
3138 Коло млина ясенина,
Постіль нам каміння, Гуцульський ансамбль.
3139 Ой їхав я в гору током,
Гуцульські танці.
3140 Віють вітри,
Дід рудий.
3141 Думи мої,
О, чого ж ти дубе.
3143 Дударик, щедрик,
Ой встав я в понеділок.
3144 Ой на горонці,
На поточку пряла.
3145 Ой хмелю,
По той бік гора, І. Паторжинський.

Ці і багато інших прекрасних українських і російських рекордів є в нашому склепі і в других склепах.

ПИШІТЬ ПО КАТАЛОГ. — ВИСИЛАЄМО ДАРОМ.

Union Square Music Shop, Inc.
27 Union Square West
Cor. E. 16th St., New York 3, N. Y. Tel. AL. 5-6969

В. Володимир Пархуць
український погребник
Відповідний гідний похорон по уміркованій ціні.
Модерна Каплиця БЕЗПЛАТНО
Кличте в день і в ночі:
WOODROW W. PARCHUC
Funeral Director
Licensed New York & Connecticut
439 E. 5th St., New York City
Tel. ORegon 3-2057
S. PARCHUC — Notary Public

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIRCONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY
ESsex 3-5555

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
переводить погребати по ціні так низькій як — $150
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as $150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568